

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U005239

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-07-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фоміна Ірина Сергіївна

2. Fomina Iryna Sergiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна психологія, історія психології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-07-2015

Спеціальність за освітою: 8.040101

Місце роботи здобувача: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: 73000, м. Херсон, вул. Університетська, 27

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.453.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, 2, м. Київ, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: 73000, м. Херсон, вул. Університетська, 27

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.01

Тема дисертації:

1. Психологічні особливості сприйняття художнього образу студентами гуманітарних спеціальностей.
2. Psychological features of image perception by students of humanitarian specialities.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню психологічних особливостей сприйняття художнього образу студентами гуманітарних спеціальностей як засобу визначення креативної активності особистості, пов'язаної з переживанням інтелектуальних, естетичних, моральних почуттів; здатності втілення метафоричності, асоціативності, саморуху, незавершеності, оригінальності, інформативності; синтезу загального і одиничного, індивідуального і типового в образі. Визначено методологічні аспекти утворення художнього образу, його будови і функцій у процесі сприймання художніх творів. Розроблено методику дослідження утворення художнього образу, його цілісності, яка включає: дослідження образів на основі сприймання художнього тексту, виявлення ставлення до дійсності студентів гуманітарного і мистецького напрямів підготовки. Виявлено психологічні особливості перетворення елемента довкілля на одиницю образу, напрямків його перебудови і означення, особливості моральних, естетичних та пізнавальних почуттів у ставленні до цілісного образу. Визначено властивості художнього образу та їх трансформації в цілісність: 1) оригінальність; 2) інформативність; 3) узагальнення; 4) саморух. Здатність у творенні художніх образів з їх

окремих елементів виявляється різними стратегіями: синтезом елементів, утворенням композиції, пластичності, емоційності, які надають образу виразності і естетичного переживання. Проаналізовано роль і значення установки сприймання зображення як художнього образу. Розроблено програму психологічного експерименту з використанням стандартного стимульного матеріалу методики П.Торренса як системи вправ для тренування здатності сприймання і створення художнього образу із множини невизначених елементів, яка може визначати креативність особистості і темп її розвитку.

2. Thesis is devoted to the actual psychological problem of studying mechanisms of psychological self-protection of the teenage individual. It is proved that adaptive psychological self-defense of the personality influences the ability of the personality to overcome successfully internal and external conflicts. It also affects the ability to apply constructive strategies for coping with critical situations, flexibility and tolerance to the opposite position, ability for self-determination. In its turn, lack of self-awareness, prevalence of unconscious defense mechanisms, conformity, a low level of control and self-control behavior is characteristic for the non-adaptive passive type of psychological self-protection. The study confirmed the hypothesis that the psychological self-defense of teenager is a complicated process that involves a complex of psychological defenses: coping strategies, styles of behavior and personality life sceneries. They ensure the effectiveness of behavior at different levels of mental life (the conscious and unconscious). Positive results of the development and implementation of the programme to build constructive adaptive forms of psychological self-defense of teens are proved. The foundation of this programme is such the psychological factors as self-evaluation and self-regulation, the development of constructive communication and organizational skills, tolerance to uncertainty of the situation, the ability to predict.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Віктор Васильович

2. Klymenko Viktor Vasyliovych

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завгородня Олена Василівна

2. Завгородня Олена Василівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костюченко Олена Вікторівна

2. Костюченко Олена Вікторівна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Моляко Валентин Олексійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Моляко Валентин Олексійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.